

Rek. 13/2019/kultur D 2019

Tidigare nummer	A 1809/kultur
Behandlas i	Utskottet för kunskap och kultur i Norden

Utskottet för kunskap och kultur i Nordens betänkande över
Förbättrade villkor för mobilitet för folkhögskolestudenter och för samarbete mellan folkhögskolor i Norden (Rek. 13/2019)

Förslag

Utskottet för kunskap och kultur i Norden föreslår att

Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att Rek. 13/2019 vad angår *förbättrade villkor för mobilitet för folkhögskolestudenter och samarbete mellan folkhögskolor* för rådets del är *slutbehandlad*

Bakgrund

Rekommendationen har följande formulering:

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att möjliggöra för nordiska folkhögskolestuderande att individuellt söka bidrag från Nordplus Vuxen för de extra kostnader som är förenade med att studera en komplett kurs på en folkhögskola i ett annat nordiskt land

att inrätta ett stöd inom ramen för Nordplus till nordiska folkhögskoleorganisationers informationsinsatser om möjligheterna för studerande att studera vid folkhögskola i ett nordiskt land

att inrätta ett stöd inom ramen för Nordplus som möjliggör för folkhögskolor att förstärka sin nordiska profil

Meddelande från Nordiska ministerrådet

Nordplus er Nordisk ministerråds største utdanningsprogram innenfor området livslang læring. Nordplus består av fem delprogrammer: Nordplus Junior, Nordplus Høyere utdanning, Nordplus Voksen, Nordplus Horisontal og Nordplus Nordens språk.

Nordplus styres på grunnlag av Nordplus programdokument, som er besluttet av MR-U, og som danner grunnlaget for de bilaterale samarbeidsavtalene med de baltiske landene om deres deltagelse i Nordplus. Nordplus programdokument for inneværende programperiode (2018-2022) ble lagt frem for Nordisk råd som ministerrådsforslag den 31. oktober 2017.

Formålet med Nordplus er å bidra til og støtte institusjonssamarbeid og nettverksestabling mellom landene som deltar i programmet. Mobilitetsaktiviteter kan inngå som en del av denne virksomheten.

Som det fremgår av Nordplus programdokument kan søknader om støtte til mobilitetsaktiviteter ikke innsendes av enkeltpersoner, men skal innsendes av en institusjon eller en organisasjon. For å få støtte til mobilitetsaktiviteter kreves det samarbeid mellom minst 2 aktive deltagere på institusjonsnivå med minimum 1 avsenderinstitusjon/organisasjon og 1 vertsinstusjon/organisasjon fra forskjellige Nordplusland.

I Nordplus finnes det ikke særskilte individuelle støtteordninger, bortsett fra at det kan søkes midler til elever og studenter med funksjonsnedsettelse til dekning av de ekstra utgifter som de har, i forbindelse med gjennomføring av mobilitetsaktiviteter. Med henvisning til formålet for Nordplus vil Nordisk ministerråd på det nåværende tidspunkt ikke endre de grunnleggende prinsipper for programmet, og åpne for individuelle søknader for nye søkergrupper. En sådan endring ville dessuten innebære en betydelig økning av administrasjonsomkostningene i programmet.

Når det gjelder informasjonsinnsatser, så er nordiske folkehøyskoler en type utdanningsaktør som allerede kan søke støtte i Nordplus til nettverk, mobilitetsaktiviteter og ulike prosjekter (utvikling eller kommunikasjons- og informasjonsinnsatser).

Når det gjelder folkehøyskolenes mulighet til å styrke sin nordiske profil, så er dette allerede ivaretatt innenfor det nåværende Nordplus program. Folkehøyskolene og deres nasjonale foreninger er svært aktive i Nordplus Voksen. Folkehøyskoler utgjør i gjennomsnitt omkring 7% av alle organisasjoner som har mottatt støtte fra Nordplus Voksen de seneste tre år. De har fått støtte til mobilitetsaktiviteter, som bilaterale lærer- og elevutvekslinger, og de har fått støtte til forskjellige utviklingsprosjekter og nettverk. Folkehøyskoler har i tillegg fått støtte fra delprogrammet Nordplus Horizontal til konferanser, som Nordplus Voksen ikke støtter. Folkehøyskoler deltar også av og til som nettverkspartner i Nordplus Junior i forbindelse med klasseutveksling.

Nordisk ministerråd anser herved at rekommandasjonen er delvis oppfylt.

Utskottets synpunkter

Utskottet konstaterer at de nordiska utbildningsministrarna inte önskar att ändra i de grundläggande principerna för ansökningar till Nordplus och möjliggöra för enskilda folkhögskolestudenter att söka stöd för att studera på en folkhögskola i ett annat nordiskt land. Utskottet beklagar detta men inser samtidigt att det är komplicerat att ändra kriterierna mitt i en programperiod. Den nuvarande programperioden sträcker sig fram till och med 2022. Utskottet förutsätter att det kommer att företas en utvärdering innan det beslutas om en ny period i likhet med den som gjordes 2015. Folkhögskolestudenters möjligheter till mobilitet belystes inte i den utvärderingen och utskottet önskar därför att detta görs i kommande utvärdering.

Utskottet tackar för informationen om de stöd som har givits folkhögskolor och folkhögskoleorganisationer, vad gäller informationsinsatser och mobilitetsaktiviteter. Utskottet anser dock, vilket är beskrivet i utskottsförslaget, att en folkhögskola skiljer sig markant från övriga utbildningsinstitutioner: genom sin frivillighet, oberoende, avsaknad av centralt fastställda kursplaner samt att de bedriver folkbildning för unga och vuxna. Detta bör belysas i en kommande utvärdering med övervägande om att etablera ett särskilt spår riktat till folkhögskolor och enskilda studenter.

Med detta sagt föreslår utskottet för kunskap och kultur Nordiska rådet att ärendet läggs till handlingarna och anser att saken för rådets del är slutbehandlad.

Norden, den 27 april 2020

Angelika Bengtsson (SD)

Ann-Sofie Alm (M)

Camilla Gunell (ÅSD)

Heidi Viljanen (sd)

Henrik Møller (S)

Jorodd Asphjell (A)

Jouni Ovaska (cent)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Lars Mejern Larsson (S)

Marianne Synnes Emblesvåg (H)

Mikko Kinnunen (cent)

Norunn Tveiten Benestad (H)

Riikka Purra (saf)